

DECYZJA KOMISJI

z dnia 22 listopada 2011 r.

w sprawie kryteriów uznawania ośrodków szkoleniowych prowadzących szkolenia zawodowe dla maszynistów, kryteriów uznawania egzaminatorów maszynistów, jak również kryteriów organizowania egzaminów zgodnie z dyrektywą 2007/59/WE Parlamentu Europejskiego i Rady

(notyfikowana jako dokument nr C(2011) 7966)

(Tekst mający znaczenie dla EOG)

(2011/765/UE)

KOMISJA EUROPEJSKA,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej,

uwzględniając dyrektywę 2007/59/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2007 r. w sprawie przyznawania uprawnień maszynistom prowadzącym lokomotywy i pociągi w obrębie systemu kolejowego Wspólnoty⁽¹⁾, w szczególności jej art. 23 ust. 3 lit. b) i art. 25 ust. 5,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Osiągnięcie odpowiedniego i porównywalnego poziomu jakości szkoleń i egzaminów maszynistów i kandydatów na maszynistów w celach ich certyfikacji we wszystkich państwach członkowskich wymaga ustanowienia wspólnych kryteriów na szczeblu unijnym, w odniesieniu do uznawania ośrodków szkoleniowych i egzaminatorów maszynistów.
- (2) W celu umożliwienia wzajemnego uznawania egzaminów szkolenia i egzaminów we wszystkich państwach członkowskich muszą być prowadzone w odpowiedni sposób i przy zapewnieniu rozsądnego i porównywalnego poziomu jakości.
- (3) Ośrodki szkoleniowe powinny posiadać kompetencje w zakresie prowadzonych szkoleń. W szczególności każdy ośrodek szkoleniowy musi dysponować kompetencjami techniczno-operacyjnymi i gwarantować odpowiednie możliwości organizowania kursów, wraz z odpowiednią kadrą i wyposażeniem.
- (4) Należy ustanowić szczegółowe przepisy dotyczące ośrodków szkoleniowych należących do przedsiębiorstw kolejowych lub zarządców infrastruktury, ubiegających się o certyfikaty bezpieczeństwa bądź autoryzacje w zakresie bezpieczeństwa. W celach ograniczania obciążeń administracyjnych każde państwo członkowskie powinno mieć prawo umożliwiania łączenia uznawania takich ośrodków szkoleniowych z procedurą udzielania certyfikatów bezpieczeństwa bądź autoryzacji w zakresie bezpieczeństwa.
- (5) Egzaminatorzy maszynistów powinni posiadać umiejętności i kompetencje w zakresie przedmiotu prowadzo-

nych egzaminów. Wymagania w zakresie kompetencji egzaminatorów powinny obejmować takie elementy, jak: metody egzaminacyjne, umiejętności i kwalifikacje pedagogiczne. Właściwy organ powinien weryfikować w każdym indywidualnym przypadku odpowiednie kwalifikacje osób bądź jednostek organizacyjnych ubiegających się o uznanie w charakterze egzaminatorów maszynistów, stosownie do celów prowadzonych egzaminów w określonych dziedzinach kompetencji.

- (6) Egzaminatorzy maszynistów powinni egzaminować niezależnie i bezstronnie. W tym celu osoby bądź jednostki organizacyjne ubiegające się o objęcie procedurą uznania powinni wykazać właściwemu organowi spełnienie wspomnianych wymogów.
- (7) Środki przewidziane w niniejszej decyzji są zgodne z opinią komitetu określonego w art. 32 dyrektywy 2007/59/WE,

PRZYJMUJE NINIEJSZĄ DECYZJĘ:

ROZDZIAŁ 1

POSTANOWIENIA OGÓLNE

Artykuł 1

Przedmiot i zakres stosowania

Niniejsza decyzja określa kryteria uznawania ośrodków szkoleniowych oferujących szkolenia zawodowe dla maszynistów i kandydatów na maszynistów, kryteria uznawania egzaminatorów maszynistów i kandydatów na maszynistów, jak również kryteria organizowania egzaminów zgodnie z dyrektywą 2007/59/WE.

Przepisy decyzji stosuje się do:

- a) ośrodków szkoleniowych oferujących szkolenia zawodowe dla maszynistów i kandydatów na maszynistów w zakresie czynności szkoleniowych określonych w art. 23 dyrektywy 2007/59/WE;
- b) egzaminatorów maszynistów uprawnionych do weryfikowania kompetencji kandydatów na maszynistów lub maszynistów, wymagających certyfikacji zgodnie z art. 25 dyrektywy 2007/59/WE.

⁽¹⁾ Dz.U. L 315 z 3.12.2007, s. 51.

Artykuł 2

Definicje

Do celów niniejszej decyzji stosuje się następujące definicje:

- a) „wnioskodawca” oznacza jednostkę bądź osobę fizyczną prowadzącą działalność gospodarczą, która składa wniosek o uznanie do celów oferowania szkoleń obejmujących czynności szkoleniowe, o których mowa w art. 23 ust. 5 i 6 dyrektywy 2007/59/WE, w tym także osobę ubiegającą się o uznanie w charakterze egzaminatora, o którym mowa w art. 25 ust. 1 i 2 dyrektywy 2007/59/WE;
- b) „instruktor” oznacza osobę posiadającą stosowne umiejętności i kompetencje w zakresie przygotowania, organizowania i prowadzenia szkoleń;
- c) „egzaminator” oznacza osobę posiadającą stosowne umiejętności i kompetencje, uznana do celów prowadzenia i oceny egzaminów do celów dyrektywy 2007/59/WE;
- d) „egzamin” oznacza procedurę weryfikacji wiedzy i umiejętności maszynisty lub kandydata na maszynistę w myśl dyrektywy 2007/59/WE za pomocą jednego lub więcej sprawdzianów pisemnych, ustnych i praktycznych;
- e) „ośrodek egzaminacyjny” oznacza jednostkę organizacyjną powołaną w celu przeprowadzania egzaminów na maszynistów zgodnie z art. 25 dyrektywy 2007/59/WE;
- f) „uznanie” oznacza urzędowe potwierdzenie kwalifikacji osoby bądź jednostki organizacyjnej w zakresie prowadzenia szkoleń i egzaminów wydane przez organ wyznaczony w tym celu przez państwo członkowskie;
- g) „właściwy organ” oznacza właściwy organ zgodnie z definicją zawartą w art. 3 dyrektywy 2007/59/WE lub każdą inną jednostkę organizacyjną wskazaną przez państwo członkowskie lub upoważnioną przez właściwy organ w drodze delegowania kompetencji do sprawowania funkcji uznawania ośrodków szkoleniowych i egzaminatorów.

ROZDZIAŁ 2

OŚRODKI SZKOLENIOWE

Artykuł 3

Niezależność i bezstronność

Ośrodki szkoleniowe prowadzą szkolenia na zasadach bezstronności w stosunku do wszystkich uczestników szkoleń.

W szczególności w przypadkach, gdy ośrodek szkoleniowy prowadzi szkolenia zarówno dla osób zatrudnionych w podmiocie będącym właścicielem tego ośrodka, jak również dla innych osób, szkolenia są prowadzone w sposób niezależny od interesów tego podmiotu, z zachowaniem bezstronnego traktowania wszystkich uczestników. Ośrodki szkoleniowe stosują takie same zasady zarówno w odniesieniu do osób

zatrudnionych w podmiocie będącym właścicielem tego ośrodka, jak i dla pozostałych uczestników. Państwa członkowskie zapewniają podjęcie odpowiednich środków w celu ochrony tej zasady.

Artykuł 4

Wymagane kwalifikacje

1. Wnioskodawca wykazuje swoje kwalifikacje techniczne i operacyjne, jak również odpowiednie do czynności szkoleniowych możliwości w zakresie organizacji kursów. Musi posiadać odpowiednią kadrę i wyposażenie oraz działać w otoczeniu stosownym do celów szkoleń służących przygotowaniu maszynistów do egzaminów zwieńczonych uzyskaniem bądź zachowaniem ważności licencji maszynisty i świadectw zgodnie z dyrektywą 2007/59/WE.

2. W szczególności wnioskodawca zobowiązany jest:

- a) wykazać sprawną strukturę zarządzania, zapewniającą odpowiednie kwalifikacje i doświadczenie instruktorów w zakresie prowadzenia szkoleń zgodnie z wymogami określonymi dyrektywą 2007/59/WE;
- b) posiadać niezbędne kadry, urządzenia, wyposażenie i pomieszczenia stosowne do prowadzonych szkoleń i przewidywanej liczby adeptów;
- c) wykazać, że szkolenie praktyczne jest prowadzone przez instruktorów posiadających zarówno ważną licencję maszynisty, jak i ważne świadectwo obejmujące przedmiot szkolenia lub dotyczące podobnego typu linii lub taboru, oraz co najmniej trzyletnie doświadczenie zawodowe w prowadzeniu pojazdów kolejowych. W razie gdy instruktor nie posiada ważnego świadectwa dla odpowiedniego typu infrastruktury lub taboru, szkolenie wymaga asysty maszynisty posiadającego ważne świadectwo w zakresie odpowiedniej infrastruktury bądź taboru, zgodnie z art. 4 ust. 2 lit. e) dyrektywy 2007/59/WE;
- d) przedłożyć opracowaną metodykę nauczania, którą zamierza stosować, w celu zapewnienia treści, organizacji i czasu trwania kursu, harmonogramów szkoleń i zestawów umiejętności;
- e) wykazać zapewnienie systemów rejestracji szkoleń, w szczególności danych o uczestnikach, instruktorach, liczbie i przedmiocie zajęć;
- f) udokumentować funkcjonujący system zarządzania jakością lub równorzędne procedury monitorowania przestrzegania oraz odpowiedniego zakresu systemów i procedur gwarantujących, że szkolenia spełniają wymogi dyrektywy 2007/59/WE;
- g) udokumentować zarządzanie kompetencjami, kształcenie ustawiczne i inne środki umożliwiające instruktorom odświeżanie umiejętności zawodowych;

h) stosować procedury służące aktualizowaniu metod szkoleniowych, narzędzi i wyposażenia, ze szczególnym uwzględnieniem podręczników, oprogramowania szkoleniowego, dokumentacji udostępnianej przez zarządcę infrastruktury w rodzaju podręczników zasad ruchu, sygnałów i systemów bezpieczeństwa.

3. Państwo członkowskie może ustalać dodatkowe wymogi do celów szkoleń w związku z konkretną infrastrukturą stosowaną na jego terytorium.

4. Wnioskodawcy pragnący prowadzić szkolenia w dziedzinach określonej komunikacji i terminologii dotyczącej prowadzenia ruchu kolejowego oraz procedur bezpieczeństwa przedkładają swoje wnioski właściwemu organowi państwa członkowskiego, w którym mieści się infrastruktura, na potrzeby której stosuje się takie zasady komunikacji i terminologie.

Artykuł 5

Ośrodki szkoleniowe należące do przedsiębiorstw kolejowych lub zarządców infrastruktury

1. Państwo członkowskie może zezwolić, by wnioskodawca będący własnością przedsiębiorstwa kolejowego lub zarządcy infrastruktury prowadzący szkolenia wyłącznie dla zatrudnionych w podmiocie będącym właścicielem tego ośrodka, pod warunkiem spełnienia przezeń wymogów określonych w art. 4 niniejszej decyzji, został uznany w ramach procedury udzielania certyfikatów bądź autoryzacji w zakresie bezpieczeństwa zgodnie z dyrektywą 2004/49/WE Parlamentu Europejskiego i Rady ⁽¹⁾.

2. W takim przypadku poświadczenie uznania może być umieszczone na odpowiednim certyfikacie lub autoryzacji w zakresie bezpieczeństwa.

3. Schemat organizacyjny oraz hierarchia zarządu wnioskodawcy, o którym mowa w ust. 1, muszą zapobiegać wszelkim konfliktom interesów.

Artykuł 6

Nowe lub nowo wyposażone linie oraz tabor nowo wprowadzany do użytku

W odniesieniu do nowych bądź nowo wyposażonych linii lub taboru nowo wprowadzanego do użytku państwo członkowskie może określić warunki, na jakich uznany ośrodek szkoleniowy organizuje szkolenia praktyczne w drodze odstępstwa od art. 4 ust. 2 lit. c).

Korzystanie ze wspomnianego odstępstwa musi być ściśle ograniczone do przypadków, gdy brak jeszcze instruktorów posiadających stosowne świadectwa dla obsługi nowych bądź nowo wyposażonych linii lub nowego taboru.

Instruktorzy muszą wypełniać wszelkie pozostałe wymogi art. 4 ust. 2 lit. c) w odniesieniu do licencji maszynisty i świadectw,

w myśl art. 14 i 15 dyrektywy 2007/59/WE, oraz wykazać się doświadczeniem zawodowym w wymaganym wymiarze.

ROZDZIAŁ 3

EGZAMINATORZY

Artykuł 7

Niezależność i bezstronność

Wnioskodawca potwierdza, że będzie prowadził egzaminy z zachowaniem zasad bezstronności i zakazu dyskryminacji, nie ulegając żadnej presji czy zachęce, która mogłaby wywierać wpływ na jego ocenę lub na wyniki egzaminów, jak również sposób ich przeprowadzania.

W tym celu właściwy organ opracowuje wzór oświadczenia włączonego do formularza wniosku podpisywanego przez wnioskodawcę.

Artykuł 8

Wymagane kwalifikacje

1. Wnioskodawcy posiadają kwalifikacje i doświadczenie w zakresie przedmiotu objętego egzaminem, który mają prowadzić.

Wymagane doświadczenie powinno być nabyte w ramach działalności zawodowej w ciągu przynajmniej czterech lat w okresie nieprzekraczającym pięciu lat przed złożeniem wniosku.

Wymagany okres doświadczenia zawodowego może obejmować okresy doświadczenia w charakterze kierownika drużyny trakcyjnej, posiadającego ważną licencję maszynisty oraz świadectwo, lub w charakterze instruktora prowadzącego szkolenia w zakresie umiejętności, których dotyczy wniosek.

2. W odniesieniu do egzaminów praktycznych w pojeździe kolejowym wnioskodawca musi legitymować się zarówno ważną licencją maszynisty, jak i ważnym świadectwem obejmującym zakres umiejętności będących przedmiotem egzaminu lub dotyczącego podobnego typu linii lub taboru. W przypadku egzaminatora, który nie legitymuje się ważnym świadectwem dotyczącym typu infrastruktury lub taboru będących przedmiotem egzaminu, egzamin wymaga asysty maszynisty posiadającego ważne świadectwo w zakresie odpowiedniej infrastruktury bądź taboru, zgodnie z art. 4 ust. 2 lit. e) dyrektywy 2007/59/WE.

Wnioskodawca musi wykazać się przynajmniej czteroletnim doświadczeniem zawodowym w prowadzeniu pojazdów kolejowych, które powinno być nabyte w okresie nieprzekraczającym pięciu lat przed złożeniem wniosku. Kwalifikacje wnioskodawcy muszą być aktualne w czasie składania wniosku.

3. Ponadto wnioskodawcy muszą spełniać następujące kryteria minimalne:

⁽¹⁾ Dz.U. L 164 z 30.4.2004, s. 44.

- a) posługiwać się językiem egzaminu – kompetencje na minimalnym poziomie B2 według normy ESOKJ (tj. europejskiego systemu opisu kształcenia językowego) Rady Europy⁽¹⁾ w zakresie interaktywnego rozumienia ze słuchu i wypowiedzi ustnej;
 - b) wykazać umiejętności i kwalifikacje pedagogiczne konieczne do celów prowadzenia egzaminów, wraz z dogłębną znajomością odpowiedniej metodyki i dokumentacji egzaminacyjnej;
 - c) wykazać ustawiczne doskonalenie i aktualizowanie własnych kompetencji zawodowych w dziedzinach będących przedmiotem egzaminu;
 - d) znać system przyznawania uprawnień zawodowych dla maszynistów.
4. Państwo członkowskie może ustalać dodatkowe wymagania dotyczące egzaminatorów przeprowadzających egzaminy na infrastrukturze tego państwa.

ROZDZIAŁ 4

ZASADY EGZAMINÓW

Artykuł 9

Wspólne kryteria dotyczące organizacji egzaminów

Egzaminy organizowane w celu oceny umiejętności i wiedzy maszynistów zgodnie z art. 25 dyrektywy 2007/59/WE spełniają następujące kryteria:

- a) w przypadku egzaminów prowadzonych przez jedną lub dwie osoby przynajmniej jeden z prowadzących egzamin musi być uznanym egzaminatorem w myśl przepisów niniejszej decyzji;
- b) w przypadku części praktycznej egzaminu sprawdzającej umiejętność prowadzenia pojazdu kolejowego egzaminator musi legitymować się licencją maszynisty i świadectwem uprawniającym do korzystania z infrastruktury oraz prowadzenia taboru zgodnie z przedmiotem egzaminu lub dla podobnego typu linii lub taboru. W przypadku egzaminatora, który nie legitymuje się ważnym świadectwem dotyczącym typu infrastruktury lub taboru będących przedmiotem egzaminu, egzamin wymaga asysty maszynisty posiadającego ważne świadectwo w zakresie odpowiedniej infrastruktury bądź taboru, zgodnie z art. 4 ust. 2 lit. e) dyrektywy 2007/59/WE;
- c) egzaminy prowadzone są na zasadach przejrzystości i trwają odpowiednio długo, by zagwarantować odpowiednio udokumentowane pokrycie wszystkich objętych egzaminem przedmiotów ujętych w załącznikach do dyrektywy 2007/59/WE;

⁽¹⁾ Zob. opracowanie w jęz. angielskim: *Common European Framework of Reference for Languages: Learning, Teaching, Assessment*, 2001 (Cambridge University Press, ISBN 0-521-00531-0). Dostępne również na stronie internetowej Rady Europy: <http://www.coe.int/T/DG4/Portfolio/documents/Common%20European%20Framework%20hyperlinked.pdf>

- d) w przypadkach gdy w egzaminie bierze udział egzaminator, który był również instruktorem prowadzącym szkolenie dla maszynistów lub kandydatów na maszynistów w zakresie przedmiotu egzaminu, egzaminatorem prowadzącym musi być drugi egzaminator, niezaangażowany w szkolenia przygotowujące;
- e) egzamin przygotowuje się ze szczególną troską o poufność pytań egzaminacyjnych.

Artykuł 10

Nowe lub nowo wyposażone linie oraz tabor nowo wprowadzany do użytku

W odniesieniu do nowych bądź nowo wyposażonych linii lub taboru nowo wprowadzanego do użytku państwo członkowskie może określić warunki, na jakich uznany egzaminator prowadzi egzaminy w drodze odstępstwa od art. 9.

Korzystanie ze wspomnianego odstępstwa musi być ściśle ograniczone do przypadków, gdy brak jeszcze egzaminatorów posiadających stosowne świadectwa dla obsługi nowych bądź nowo wyposażonych linii lub nowego taboru.

Egzaminatorzy muszą wypełniać wszelkie pozostałe wymogi art. 4 ust. 2 lit. c) w odniesieniu do licencji maszynisty i świadectw w myśl art. 14 i 15 dyrektywy 2007/59/WE oraz wykazać się doświadczeniem zawodowym w wymaganym wymiarze.

ROZDZIAŁ 5

PRZEPISY KOŃCOWE

Artykuł 11

Okres przejściowy

W przypadku przedsiębiorstwa kolejowego lub zarządcy infrastruktury, którzy dokonali wyboru egzaminatorów do celów prowadzenia egzaminów dla własnych pracowników w myśl przepisów krajowych i stosownych wymogów obowiązujących przed wejściem w życie niniejszej decyzji, państwo członkowskie może zadecydować, że egzaminatorów tych dopuszcza się do prowadzenia w dalszym ciągu egzaminów, jednak z zachowaniem następujących warunków:

- a) wybór egzaminatorów przez przedsiębiorstwo kolejowe lub zarządcę infrastruktury został dokonany w ramach procedury udzielania certyfikatów lub autoryzacji w zakresie bezpieczeństwa zgodnie z dyrektywą 2004/49/WE oraz w ramach ograniczeń zakresu określonych przez właściwy organ, a także do czasu wygaśnięcia odpowiedniego certyfikatu lub autoryzacji w zakresie bezpieczeństwa;
- b) przedsiębiorstwo kolejowe lub zarządca infrastruktury weryfikuje spełnianie wymogów ustanowionych niniejszą decyzją w odniesieniu do wybranych przez siebie egzaminatorów; w razie gdy egzaminator nie spełnia danego wymogu, przedsiębiorstwo kolejowe lub zarządca infrastruktury podejmuje odpowiednie kroki w celu zapewnienia spełnienia wymogów obowiązujących egzaminatorów.

*Artykuł 12***Stosowanie**

Niniejszą decyzję stosuje się od dnia 15 maja 2012 r.

W odniesieniu do ośrodków szkoleniowych prowadzących szkolenia w dniu, od którego stosuje się niniejszą decyzję, jej przepisy obowiązują od dnia 1 lipca 2013 r.

*Artykuł 13***Adresaci**

Niniejsza decyzja skierowana jest do państw członkowskich.

Sporządzono w Brukseli dnia 22 listopada 2011 r.

W imieniu Komisji

Siim KALLAS

Wiceprzewodniczący
